

hvad Farveforskjellen angaar, fra, at Graniten forvitrer mindre let og derfor bliver overvoget med Lichener, der fortrinsvis ere sorte, hvorimod Syeniten henfalder let og derved antager en lysere, rustgul Farve. De eiendommelige freds- og slangelignende Figurer paa Fjeldskraaning, der ses saavel paa Tegningen som paa Fotografiet, hidrøre fra hornblendeholdigere Lag, der bedre modstaa Forvitringen og derfor staa frem som Ramme. I Baggrunden af Tegning XIII b og paa Fotografiet 12 ses det karakteristiske Fjeld Nedekammen, grønlandsk Ritdlavat, der er et ca. $\frac{1}{2}$ Mil lang Fjeldryg, hvis højeste Top er 1,265 m over Havet.

Herfra afreiste vi til Julianehaab, og efter et Par Dages Ophold der, gik vi den 18de August til Igaliko, idet vi paa Veien gjorde et Par kortere Ophold paa den ene af Størjerne, Kobberøen, og i Kafortoks Fjorden ved Kirkeruinen og ved Elven Kågsuaq. Paa Kobberøen, Refertarsuaq, der bestaar af Sneis, gennembrudte af mægtige Syenit- og Grønstensgange, findes i en Øjde af ca. 75 m over Havet, det Sted, „Fr. VII's Mine“ kaldet, hvor Rommirectaad Rundt i Halvtredserne brød Kobbermalin. Det var et lille Indlag af Broget-Kobbermalin, der fuldstændig blev sprængt bort, og der er Intet, der tyder paa, at der ved dybere Sprængninger skulde kunne findes mere. Dens højeste Top er 279 m over Havet. Paa Vestsiden findes ca. 15 m over Havet paa Siden af en isfukret Klippe en større og en mindre med Sten og Vand fyldt Sættegryde, se Tegning XVII, og paa Nord-Enden af Den er en høvet Havstok ca. 20 m over almindelig Vandstand.

Ved Kirkeruinen ved Kafortok opholdt vi os kun saalænge, det var nødvendigt til Tegningernes (Bladene XVIII—XX) og Fotografiernes (13—16) Udførelse. Denne Grønlands bebst bevarede Ruin fra de gamle Nordboeres Tid er opført af utilhugne, men med stor Omhu udjægtede og tilpassede Sten. Af Bindemiddel fandtes der mellem Stenene kun yderst spæde Spor af en meget sandblandet Kalk. Den i Østenden værende Kevne, hvorved den sydlige Side holder udad, og hvoraf Graah tror, at kunne forudsiges, at Ruinen neppe vil staa et halvt Sækulum til, — han besøgte den i 1828, — er siden hans Tid neppe bleven større, og jeg er næsten tilbøjelig til at tro, at denne Kevne er ligesaa gammel som selve Ruinen, og at den, idet den fremkom under Opførelsen, har bevirket, at denne standsedes, uden at Kirken blev fuldført; thi jeg har ligesom tidligere Reisende faaet det Indtryk, at denne Bygning neppe nogenstunde har været fuldført. Den i den nordre Bøg siddende og af Graah omtalte og afbildede Sten er ikke nogen Kunesien; Ridserne ere kun naturlige Kevner i Stenen. Et Par hundrede Skridt fra denne Ruin ligger paa en skraa isfukret Klippeflade en Kreds af opdyngede, større og mindre Kullesten, der har et Gjennemsnit af ca. 15 m og med en ved to store Sten markeret Indgang, der mærkeligt nok er bleven tydet som Grunden til et Klokketaarn eller et Baptisterium; jeg antager, at det har været en lille Faarefold. Fra Mundingen af Elven Kågsuaq besteg Kornerup og jeg de to tydeligste ca. 1,120 m høje Toppe af Nedekammen og fandt der den Sten, hvori Biesjecks for 70 Aar siden huggede et C., liggende uvrørt; der har heller neppe været ret mange Mennesker paa dette Sted siden den Tid. — Nedekammen bestaar af Granit, og flere lodrette Gange af en porphyritisk Grønsten gaa igennem. Syeniten naaer her op til en Øjde af ca. 503 m, og til en Øjde af henved 800 m, i Øjde med Toppen af Nunafoarnarsak er Nedekammen isfukret, hvilket antyder, at medens de omgivende Fjelde have været dækkede af Sne, have de øverste Toppe af dette Fjeld raget op som en smal Klipperyg.

Den 22de August kom vi til Igaliko. — Dette saavel i geologisk som antikvarisk Retning vigtige Sted ligger i Bunden af den nordlige Arm af den Fjord, som det har givet Navn, og ved det ca. $\frac{1}{4}$ Mil brede Overbærested, til Lunugdlarsfik, Stivdlarsuaq kaldet. Som Røret viser, er Sandstenen her den overveiende Bjergart. Pingel har i sin bekendte Afhandling i Videnskabernes-Selskabs Skrifter givet en Beskrivelse af denne Sandsten og de den gennembrudende Porfyrgange; men medens hans Tydning af denne Dannelses geologiske Alder utvivlsomt er rigtig, saa ere hans Undersøgelser for indskrænkede til, at den Beskrivelse, han giver af dens tre Afdelinger og af de tre Slags Porfyrgange, der gennembrude den, kan have nogen almindelig Betydning. Man ser tydeligt, at han uaagtet sine gjentagne Besøg paa Stedet kun kan have gjort et Par Smaaxfunktioner op paa de nederste Sandstenterrasser, thi kun saa langt passer hans Beskrivelse; havde han været saa høit tilfjelds, at han havde seet Sandstensens øverste Grændse, der paa Nuluptataf naaer op til en Øjde af 520 m, vilde han have seet, at det Sandstenskonglomerat, som han beskriver som hørende til den øverste Afdeling, ikke i Virkeligheden er det øverste Lag, da det kun ligger i en Øjde af ca. 200 m. Den Skildring, han giver af de tre Slags Porfyrgange, viser ligeledes, at han ikke kan have anvendt nogen synderlig Tid paa deres Undersøgelse; thi i den nederste Terrasse er ikke tre, men over en Snes Gange, og ligeledes ere de andre Terrasser gennemkrydsede af Gange og endelig er der neppe nogen synderlig Forskjel mellem de Porfyrmasser, der udfylde Gangene i de forskellige Terrasser. Der er Intet, der tyder paa, at Gangene ikke skulle være samtidige, og uaagtet den ikke ringe Forskjel i Udseendet,